

Zajęcia fakultatywne Szkoły Salezjańskiej w Sokołowie Podlaskim

Szkoła Salezjańska to Salezjańskie Gimnazjum /SG/ i Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące /SLO/. W SG od 01 09 2003 r. obowiązywały 4 godziny lekcyjne wychowania fizycznego /w-f/, a w SLO - 3 godziny. Po wcześniejszym sondażu zainteresowań przeprowadzonym wśród uczniów w roku szkolnym 2003/4, wprowadzono nową organizację zajęć w-f.

W SG i w SLO **systemem lekcyjnym obowiązkowo** odbywały się dwie godz. tygodniowo, a systemem **zajęć fakultatywnych**: - 2 godz. w SG i 1 godz. w SLO /obowiązkowo co do obecności ucznia a fakultatywnie co do wyboru zajęć z zaproponowanej listy/. To “novum organizacyjne” nazwano wtedy: ”sekcje”; i później: “zajęcia sekcyjne”. Taki stan trwa do dziś. Wprowadzone pojęcia są równoznaczne z pojęciem “zajęcia fakultatywne”, które obowiązuje na dzień dzisiejszy w szkolnictwie polskim.

Na początku było siedem “sekcji”: a/-koszykówka i siatkówka chłopców /chł/ SG; b/-koszykówka i siatkówka chł SLO; c/-koszykówka i siatkówka dziewcząt /dz/ SG i SLO; d/- ścianka wspinaczkowa; e/-aerobik; f/-basen; g/-siłownia. Zajęcia były prowadzone przez mnie oraz kol. mgr Annę Floryszczyk. Początkowo uczestnicy „sekcji” a,b,c – koszykarze i siatkarze – dąsali się, że muszą być “dwuzawodowcami”. Od II semestru zostali rozdzieleni i problem zniknął. Pojawiły się natomiast w tych grupach problemy związane z wiekiem ćwiczących. Na szczęście siatkarze mogli rozstawiać dwie siatki w poprzek sali gimnastycznej, co rozwiązało problem wysokości siatki dla chł z SG - 235 cm. Koszykarzom w miarę sprawnie udawało się organizować zajęcia, mimo że dysproporcja cech motorycznych pomiędzy SG a SLO była wyraźna. Pozostałe sekcje realizowaliśmy w zasadzie bez zakłóceń, ponieważ wcześniej ukończyliśmy specjalistyczne szkolenia.

Decyzję o wyborze „sekcji” uczeń podejmował raz w roku /wrzesień/, z możliwością zmiany u wicedyrektora Szkoły w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Zajęcia odbywały się na obiektach sportowych Szkoły oraz na pływalni miejskiej, od poniedziałku do piątku.

Dla każdej sekcji założyliśmy “Dziennik zajęć” /lista uczniów, plan pracy, tematy przeprowadzonych zajęć, obecności uczniów na zajęciach, oceny cząstkowe/.Oceny cząstkowe /minimum trzy podczas jednej godz. zajęć/ przepisywaliśmy do Dziennika lekcyjnego. Ocenę semestralną uczniowi wystawia nauczyciel mający z nim zajęcia systemem klasowo -lekcyjnym po ewentualnych konsultacjach z nauczycielem prowadzącym “sekcję”. Dziennik zajęć sekcyjnych zostawialiśmy w sekretariacie Szkoły. W pierwszych latach prowadzenia sekcji, nieobecności wstawialiśmy do Dziennika lekcyjnego tam, gdzie przypada lekcja ósma i składaliśmy podpis w rubryce, gdzie wpisuje się temat lekcji ósmej danego dnia. Było to wygodne dla wychowawców klas, ale nie dla nas, gdyż często nie mieliśmy dostępu do dziennika /klasa dzielona wf-informatyka/, no i ta świadomość że trzeba się “przekopać” przez wszystkie dzienniki. O tym jak jest “słodka” ta praca przekonali się wychowawcy w I sem.2009/10, gdy na mocy polecenia Ks. Dyrektora, obowiązkiem ich było przeglądać dzienniki zajęć sekcyjnych i usprawiedliwić bądź nie usprawiedliwić nieobecności. Po I semestrze nastąpiła zmiana decyzji, i w II semestrze 2009/2010r. nieobecności będą usprawiedliwiać nauczyciele w-f prowadzący daną sekcję.

Wracając do roku 2003/4 chciałem dodać, że uzasadnieniem wprowadzenia tej nowej organizacji lekcji w-f, było umożliwienie uczniom wyboru ulubionych zajęć i realizowania sportowych zainteresowań. Uważam, że w większości przypadków to założenie się potwierdziło/ tym niemniej sporo było wędrówek z sekcji do sekcji, wywołanych różnymi przyczynami/. Następnym argumentem było: “zlikwidować zjawisko niećwiczenia”. To raczej się sprawdziło, ale wzrosła średnia absencja uczniów na zajęciach sekcyjnych w porównaniu z okresem

Zajęcia fakultatywne Szkoły Salezjańskiej w Sokołowie Podlaskim

wcześniej, gdy obowiązywał tylko system lekcyjny. Następnym argumentem było dążenie do wzrostu aktywności fizycznej uczniów, i „odciągnięcie ich od komputerów”. To w pewnym zakresie raczej się udało /raczej, gdyż nie było prowadzonych w tym kierunku badań, jakie prowadzi się w eksperymencie pedagogicznym/.

W wyniku przesunięcia lekcji w-f na popołudnie, przeznaczono wolny czas na dodatkowe godziny języków obcych, po to aby młodzież nie chodziła na „korki” poza tym w godzinach przedpołudniowych młodzież ma chłonniejszy umysł i lepiej było to wykorzystać.

W pierwszych latach zajęcia sekcyjne obejmowały blok dwu godz. lekcyjnych. Wtedy dojeżdżający musieli czekać /a kończyli zajęcia o 17.30/. Niektórzy uczniowie po 2 miesiącach zaczęli przepisywać się na wcześniejsze zajęcia. „Ruch uczniów” był, ale dokumentowanie tego „ruchu” już nie było takie proste. Ponadto uczniowi wchodzącemu do sekcji trzeba pomóc „dogonić peleton”.

Obecnie w roku szk. 2009/10 zajęcia sekcyjne obejmują jedną godz. lekcyjną tygodniowo/druga to zblokowane zajęcia turystyczne/, dlatego też kończą się o 16.10. Mimo to, uczniowie wcześniej kończący lekcję, czekają w świetlicy szkolnej na „sekcję” lub idą do domu i wracają po krótkim odpoczynku /niektórzy nie wracają później przynosząc usprawiedliwienie od rodziców/. Kilka zajęć przepada, gdyż po lekcjach kilka razy w roku odbywają się Rady pedagogiczne. Ponadto na zajęciach sekcyjnych są dysproporcje kilku lat w wieku ćwiczących i automatycznie przez to zróżnicowany jest ich poziom sprawności fizycznej. Nie można wtedy, np. na zajęciach z p. nożnej” postawić na bramce “chł z I klasy gimnazjum /podobnie z tworzeniem” muru”, gdy w przeciwnej drużynie grają chłopcy o kilka lat starsi.

Innym zjawiskiem w pracy nauczycieli w-f, po wprowadzeniu zajęć sekcyjnych, są trudności w organizowaniu po lekcjach rozgrywek międzyklasowych w grach drużynowych, gdyż ten czas zajmują wyżej prezentowane zajęcia. Podobnie ma się sprawa z wyłonieniem i „zgraniem” reprezentacji Szkoły w poszczególnych grach zespołowych. Jeżeli „Reprezentacja” przychodzi na sekcję /aby się zgrać/, to pojawiają się słuszne zarzuty pozostałych uczestników zajęć, że oni mniej ćwiczą. Teoretycznie najlepiej grający na sekcjach powinni tworzyć Reprezentację Szkoły, ale praktyka wykazała, że trzeba wspomagać się uczniami z innych sekcji, którzy lepiej grają od sekcyjnych. Po zajęciach sekcyjnych sala gimnastyczna jest zajęta przez Miejski Klub Sportowy OSIR-/p.kosz.dz/; następnie przez SALOS ; spontaniczne grupy rekreacyjne i zorganizowane grupy z zakładów pracy /do godz. 22.00/. Jedynie w przypadku p.siatkowej chł wprowadzone przeze mnie dodatkowe zajęcia w niedzielę wieczorem, poskutkowały swobodnym wygranem zawodów o Mistrzostwo Powiatu Sokołowskiego w p.siatkowej szkół ponadgimnazjalnych.

W roku szkolnym 2009/10 w naszej Szkole Salezjańskiej funkcjonowało 19 „sekcji”:/p. siatk. dz - 63 osoby; p. siat. chł - 19 osób; taniec nowoczesny - 20 osób /w tym 5 chł/; p. kosz. chł -23 osoby; p. kosz.dz - 12 osób; aerobik - 40 osób; basen dz - 33 osoby; basen chł - 23 osoby; p. nożna chł - 20 osób; p.nożna dz – 21 osób; p. ręczna chł -27 osób; szachy - 7 osób; t. stołowy chł - 21 osób; t. stołowy dz - 13 osób; ścianka wspinaczkowa dz - 13 osób; ścianka wspin. chł - 13 osób; siłownia dz - 13 osób; siłownia chł - 27 osób; step dz - 8 osób/. Prowadzą je czterej nauczyciele w-f. Korzystamy z pływalni miejskiej /odległość ok.. 400 m/, z sali gimnastycznej /15 na 30 m/ ze ścianką wspinaczkową , z sali do tenisa stołowego /6 na 10 m/, z boiska asfaltowego /40 na 40 m/, z boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią od dwóch lat /40 na 60 m/, z boiska piaszczystego do piłki siatkowej plażowej oraz z klas lekcyjnych. Wszystkie, oprócz pływalni obiekty do ćwiczeń należą do Szkoły. Szkoła Salezjańska mieści się w centrum Sokołowa Podlaskiego liczącego około 18 tys. mieszkańców.

Przedstawiony model realizacji przez siedem lat wychowania fizycznego w naszej Szkole

Zajęcia fakultatywne Szkoły Salezjańskiej w Sokołowie Podlaskim

Salezjańskiej, w większości spełnił oczekiwania uczniów /ćwiczą to, co lubią, co samodzielnie wybrali z oferty/; następnie nauczyciele mają satysfakcję z pracy – z prowadzenia zajęć z uczniami, którzy są zainteresowani wybraną formą aktywności fizycznej. Jest to także forma promowania Szkoły Salezjańskiej - tworzenia ciekawej i konkurencyjnej oferty zajęć do wyboru.

Na marginesie tych rozważań dodam, że kilka lat temu w Salezjańskim Liceum i Gimnazjum w Łodzi podobna organizacja zajęć wychowania fizycznego trwała tylko rok. Natomiast na naszym terenie, dyrekcje okolicznych szkół nie wprowadzają zajęć fakultatywnych z w-f , ponieważ brakuje bazy do prowadzenia ćwiczeń oraz dlatego, że uczniowie odjeżdżają “gimbusem” do domu o określonej godzinie /zaraz po lekcjach/.

Na zakończenie tych subiektywnych spostrzeżeń dodam, że ciekawie wypadł mini- sondaż wśród chłopców z kl. III SLO i kl. III SG. Na pytanie: Jaki system zajęć w-f jest lepszy:

a/- 4 godz. systemem klasowo- lekcyjnym , czy

b/ - 2 godz. systemem klasowo-lekcyjnym + 2 godz. systemem zajęć sekcyjnych?

Odpowiedzi ułożyły się następująco:

-wśród gimnazjalistów za wersją “a” było 13 osób i za wersją “b” - 2 osoby;

- natomiast wśród maturzystów odpowiedzi ułożyły się akurat odwrotnie.

01.03.2010r.

www.sdb.pl

Opracował:

mgr wychowania fizycznego

Kazimierz Zdzichowski sdb

Regulamin zajęć odbywanych w systemie “sekcyjnym do wyboru”

1. Termin “zajęcia sekcyjne” oznacza lekcje wychowania fizycznego realizowane w formie sekcji sportowych, udział w których jest obowiązkowy dla każdego ucznia.

2. W zajęciach sekcyjnych organizowanych przez Szkołę Salezjańską w Sokołowie Podlaskim biorą udział tylko uczniowie tej Szkoły. Oznacza to, że osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa wpuścić do sali i na boisko, w której odbywają się zajęcia osób, które nie są uczniami Szkoły.

3. W Szkole realizowane są następujące zajęcia sekcyjne:

3.1. z piłki koszykowej;

3.2. szachowe;

3.3. na basenie;

3.4. z tańca nowoczesnego;

3.5. z piłki siatkowej;

3.6. z piłki nożnej;

3.7. na siłowni;

3.8. z tenisa stołowego;

3.9. z aerobiku;

3.10. ze stepu;

3.11. na ściance wspinaczkowej;

3.12. z piłki ręcznej.

4. Uczniowie z klasy III liceum obowiązkowo uczęszczają na zajęcia z tańca towarzyskiego.

5. Uczniowie z klas I-II liceum oraz wszyscy uczniowie gimnazjum obowiązkowo wybierają jedną formę zajęć z pośród podanych w punkcie 3.

Zajęcia fakultatywne Szkoły Salezjańskiej w Sokołowie Podlaskim

6. Po dokonaniu wyboru zajęcia stają się obowiązkowe na dany rok szkolny.
7. Przez zajęcia obowiązkowe rozumie się zajęcia, na których obecność uczniów na nie zapisanych jest obowiązkowa oraz których postępy w nauce i zachowanie są oceniane.
8. Zapisy uczniów na zajęcia pozalekcyjne trwają najpóźniej do 15 września aktualnego roku szkolnego.
9. Zmiana wybranej formy zajęć sekcyjnych jest dokonywana tylko za zgodą rodzica lub prawnego opiekuna ucznia wyrażoną na piśmie wraz z uzasadnieniem. Zmiana taka, ze względu na fakt, iż postępy w nauce są oceniane, następuje jedynie w okresie dwóch tygodni od rozpoczęcia poszczególnych semestrów.
10. Po zakończeniu zapisów uczniowie są dzieleni na grupy zajęciowe. Zajęcia odbywają się w częstotliwości jednej godziny lekcyjnej tygodniowo w rozliczeniu semestralnym.
11. Zajęcia są wybierane poprzez złożenie deklaracji na odpowiednim formularzu, który jest załącznikiem do Regulaminu.
12. Pozostałe zajęcia sekcyjne /czyli te, na które uczeń się nie zapisał/ są również dla ucznia dostępne. Jeśli jednak uczeń wybiera tę formę zajęć dodatkowo, powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach i podporządkować się ich programowi.
13. Wszelkie kwestie dotyczące świadectw, dzienników, arkuszy ocen i oceniania w kontekście zajęć pozalekcyjnych reguluje Wewnątrzszkolny System Oceniania oraz Przedmiotowe Systemy Oceniania z wychowania fizycznego.
14. Regulamin wchodzi w życie z dniem podpisania.

Oświadczenie: Zapoznałem/zapoznałam się z Regulaminem zajęć pozalekcyjnych i zobowiązuję się do jego przestrzegania.

Podpis rodzica lub prawnego opiekuna ucznia:.....

Sokołów Podlaski dn.01.09.2009 r.

.....

/podpis i pieczęć DYREKTORA /

Deklaracja zajęć pozalekcyjnych

Imię i Nazwisko ucznia:.....

Klasa:.....

Jako obowiązkową formę “zajęć sekcyjnych” wybieram:

.....z piłki koszykowej

.....szachowe

.....na basenie

.....z tańca nowoczesnego

.....z piłki siatkowej

.....z piłki ręcznej

.....ze ścianki wspinaczkowej

.....z piłki nożnej

.....tenisa stołowego

.....na siłowni

.....z aerobiku

.....ze stepu

Data:.....

Podpis:.....